

dre produkter fra havet. Protokollen indeholder lister over de fiskerivarer, for hvilke EF henholdsvis EFTA-landene ophæver eller reducerer importtold og afgifter. Protokollen bestemmer også, at støtte til fiskerisektoren af statsmidler, som skaber konkurrenceforvriddning, skal afskaffes. Bestemmelserne vedrørende markedsordningen i fiskerisektoren skal tilpasses, således at de ikke skaber konkurrenceforvriddning. De kontraherende parter skal bestræbe sig på at sikre konkurrencevilkår, som giver de andre kontraherende parter mulighed for at afstå fra at anvende antidumpingforanstaltninger og udlignings-told. De kontraherende parter skal endvidere træffe de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at alle fiskerfartøjer, som fører en anden kontraherende parts flag, har samme adgang som deres egne fartøjer til havne og anlæg i første afsætningsled samt alt udstyr og alle tekniske installationer forbundet hermed.

Den frie bevægelighed for personer, tjenesteydelser og kapital er omhandlet i et og samme hovedafsnit. Det er en forudsætning for arbejdskraftens frie bevægelighed, at der sker en afskaffelse af enhver forskelsbehandling af EF- og EFTA-landenes arbejdstagere begrundet i nationalitet for så vidt angår beskæftigelse, aflønning og øvrige arbejdsforhold. Den frie bevægelighed for arbejdskraften kan dog pålægges begrænsninger retfærdiggjort af hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed og den offentlige sundhed, ligesom bestemmelserne ikke gælder for ansættelse i den offentlige administration. I bilag til disse bestemmelser fastsættes bl.a. særlige bestemmelser om arbejdskraftens frie bevægelighed og om nærmere regler for social sikring, gensidig anerkendelse af faglige kvalifikationer og etableringsretten.

Aftalen fastslår, at der ikke inden for dens rammer må være restriktioner, der hindrer fri udveksling af tjenesteydelser for så vidt angår statsborgere i EF- og EFTA-landene, der er etableret i et andet EF- eller EFTA-land end modtageren af den pågældende ydelse. Også på dette område er de nærmere regler herfor omhandlet i bilag til aftalen.

Tilsvarende bestemmelser gælder for kapitalbevægelser mellem de kontraherende parter. I bilaget om gennemførelsen af bestemmelserne fastslås det, at EFTA-landene kan indføre bestemmelser om erhvervelsen af sekundære boliger som svarer til de danske bestemmelser.

Aftalen indeholder regler om transport med jernbane, ad landevej og ad indre vandveje, mens et bilag indeholder særlige bestemmelser for alle transportformer. I kraft heraf overtager EFTA-landene den fælles transportpolitik for så vidt angår landevejs- og lufttransport og, med visse undtagelser, jern-

banedrift og søfart. I tilknytning til aftalen er der indgået særskilte aftaler mellem EF og henholdsvis Schweiz og Østrig om vilkårene for transittrafikken gennem disse to lande.

Der etableres fælles konkurrenceregler og regler for statsstøtte.

Aftalen indeholder endvidere såkaldte horisontale bestemmelser, der er af særlig betydning for de fire friheder, såsom bestemmelser om samarbejde vedrørende social- og arbejdsmarkedspolitik, miljø og arbejdsmiljø, forbrugerbeskyttelse, statistik og selvskabsskat.

Omfattet af aftalen er tillige regler om et styrket og udvidet samarbejde på andre områder end de fire friheder, hvorunder forskning og teknologisk udvikling, informationstjenesteydelser, miljø, uddannelse, socialpolitik, forbrugerbeskyttelse, små og mellemstore virksomheder, turisme, den audiovisuelle sektor og beskyttelse af civilbefolkningen i det omfang disse spørgsmål ikke er omhandlet andetsteds i aftalen. På disse områder er der ikke tale om, at EFTA-landene overtager EF's lovgivning, men om et samarbejde, der kan tage form af EFTA-landenes deltagelse i EF's programmer, projekter eller andre foranstaltninger, fælles aktiviteter på særlige områder, informationsudveksling, fælles bestræbelser på at fremme visse aktiviteter, om fornødent parallel lovgivning eller koordination.

For så vidt angår de institutionelle bestemmelser er det grundlæggende princip i aftalen opretholdelse af EF-institutionernes fulde autonomi. EFTA-landene deltager således hverken i EF's institutioner eller i de formelle beslutningsprocedurer, men involveres i beslutningsprocessen ved at få adgang til at udtale deres synspunkter, inden EF træffer beslutning.

Der oprettes et EØS-råd, der især skal have ansvaret for at give politisk impuls til gennemførelsen af aftalen og fastlægge retningslinier for Det Blandede EØS-udvalg. EØS-rådet består af medlemmerne af Rådet for De Europæiske Fællesskaber og medlemmer af EF-Kommissionen og et medlem af hver af EFTA-landenes regeringer. Det Blandede EØS-udvalg, der består af repræsentanter for de kontraherende parter, påser, at aftalen gennemføres og fungerer effektivt. Det vil således være EØS-udvalget, der vil have ansvaret for de drøftelser, forhandlinger og beslutninger, der løbende vil være nødvendige for at gennemføre aftalen.

Der nedsættes tillige et blandet EØS-parlamentarikerudvalg, bestående af et lige antal medlemmer af Europa-Parlamentet og medlemmer af EFTA-landenes parlamenter. Dette udvalg skal gennem dialog og debat bidrage til en bedre forståelse mellem Fæl-